

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudkyň JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **Prefa Brno a. s.**
se sídlem Kulkova 4231/10, Brno
proti

žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
se sídlem Na Františku 32, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 16. 11. 2022 č. j. MPO 89100/22/61100/01000,

takto:

- I. Rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 16. 11. 2022 č. j. MPO 89100/22/61100/01000, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu (dále jen „žalovaný“), kterým nebylo vyhověno jeho námitkám proti opatření podle § 14e zákona č. 2018/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

(dále jen „rozpočtová pravidla“) ze dne 10. 8. 2022, č. j. MPO 19834/19/61100/61150 (dále jen „opatření ze dne 10. 8. 2022“), a toto opatření potvrzeno.

2. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyplynulo, že Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále též „poskytovatel dotace“ nebo „ministerstvo“) posoudilo žádost žalobce (dále též „příjemce dotace“) o platbu ze dne 13. 11. 2018 k projektu č. CZ.01.1.02/0.0/0.0/15_014/0002223 (dále jen „projekt“), v níž žalobce požadoval částku dotace k proplacení ve výši 3 555 135,75 Kč (dále též „žádost o platbu ze dne 13. 11. 2018“) podle § 14e rozpočtových pravidel. Ministerstvo zkrátilo opatřením tuto částku na 1 937 224,32 Kč, tedy o 1 617 911,43 Kč, protože žalobce jako příjemce dotace nárokoval k proplacení uvedenou žádostí za druhou etapu projektu výdaje ve výši 14 220 543,02 Kč, čímž společně s částkou nárokovanou na výdaje za první etapu projektu ve výši 68 674 582,69 Kč překročil částku způsobilých výdajů schváleného rozpočtu projektu. Celkové způsobilé výdaje podle Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze dne 3. 2. 2017, č. j. MPO 7839/17/61600/319, ve znění dodatku č. 1, 2 (dále jen „rozhodnutí o poskytnutí dotace“) činí 76 424 480 Kč. Žalobce jako příjemce dotace tak nárokoval k proplacení za obě žádosti o platbu způsobilé výdaje v celkové výši 82 895 125,71 Kč, proto byly zkráceny o částku převyšující rozpočet schválený rozhodnutím o poskytnutí dotace ve výši 6 471 645,71 Kč.
3. Dle žalovaného k překročení rozpočtu projektu došlo v důsledku toho, že žalobce jako příjemce dotace v první žádosti ze dne 13. 11. 2018 předložil způsobilé výdaje v celkové výši 18 922 080 Kč, ačkoli maximální schválené způsobilé výdaje dle rozhodnutí o poskytnutí dotace v dané rozpočtové položce činily 12 023 480 Kč. Příjemci dotace tak byla následně neoprávněně proplacena dotace ve výši 1 724 650 Kč. Příjemce ji vrátil na základě výzvy podle § 14f rozpočtových pravidel. Tato částka však nemůže být znovu v projektu vyplacena, neboť jejím neoprávněným čerpáním se z ní stala nesrovnalost ve smyslu čl. 2 bodu 36 nařízení P a Rady (EU) č. 1303/2013 (dále též „nařízení z roku 2013“), kdy dotčené prostředky nelze dle čl. 143 odst. 4 citovaného předpisu znovu použít na žádnou operaci, která byla předmětem opravy.
4. Dále se žalovaný vypořádal s námitkami, které žalobce jako příjemce dotace proti opatření z 10. 8. 2022 uplatnil, a které jsou obdobné jako v podané žalobě. Zejména odmítl námitku žalobce, že byl projektovým manažerem agentury pro podnikání a inovace (dále též „API“) instruován k zadání veškerých výdajů za první etapu, neboť dle žalovaného nebyla doložena pravdivost tohoto tvrzení. Uvedl, že veškerá komunikace v této záležitosti mezi žalobcem a pracovníky API je datována až po dni 31. 7. 2017, tedy po dni podání první žádosti. Jedná se tak o komunikaci ex post, vedenou snahou vyjít příjemci dotace vstříc a vyřešit jeho pochybení způsobem, kterým by nebyla částka dotace krácena. Žalobcem navržený důkaz stanoviskem API žalovaný nepovažoval za nezbytný ke zjištění stavu věci. Měl za to, že k nesprávnému postupu, spočívajícímu v chybném požadování vyššího objemu výdajů projektu než jaký byl schválen, dospěl žalobce sám a sám za něj nese odpovědnost bez ohledu na to, že API chybně nárokovou výši výdajů v žádosti za první etapu projektu nekrátila. Dle žalovaného není povinností poskytovatele dotace zbavit příjemce dotace odpovědnosti za podávané žádosti, poskytovatel žádosti kontroluje, avšak odpovědnost za jejich vypracování je na příjemci. Za splnění či dodržení všech podmínek spojených s poskytnutím dotace je zodpovědný výlučně příjemce, jak potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“). Příjemce není této odpovědnosti zproštěn ani v situaci, kdy poskytovatel dotaci poskytl, aniž splnění podmínek a povinností ověřil, a ani tehdy, kdy poskytovatel musel v okamžiku poskytnutí dotace vědět, že příjemce podmínky či povinnosti nedodržel.

Žalobce podal chybně žádost za první etapu, v níž požadoval k proplacení dotace neoprávněně částku, která přesahovala rozpočet schválený rozhodnutím o poskytnutí dotace, učinil to z vlastního rozhodnutí či opomenutí a čerpal více prostředků, než na které měl nárok. Tím byl z rozpočtu EU hrazen neoprávněný výdaj. Ačkoli příjemce následně neoprávněně vyplacenou dotaci vrátil na základě výzvy dle § 14f rozpočtových pravidel, nemůže být tato částka znovu v projektu vyplacena, neboť se z ní stala nesrovnalost dle čl. 2 bodu 36 nařízení z roku 2013. Dále žalovaný poukázal na čl. 64 tohoto nařízení. Připustil, že po zjištění, že byly prostředky čerpány neoprávněně, sdělil příjemci dotace, že bude zřejmě možné tento chybný postup vyřešit bez krácení. Nicméně jednalo se o zcela novou situaci, kterou poskytovatel dotace řešil poprvé a v té době si manažer API nebyl vědom existující legislativní a technické bariéry u chybného postupu příjemce. Uvedené poučení API ovšem nemělo vliv, jednalo se totiž o následné řešení problému, který příjemce sám způsobil nedodržením podmínek rozhodnutí o poskytnutí dotace. Závaznost podmínek, které jsou součástí tohoto rozhodnutí, je dovozena i judikaturou NSS. Situace nebyla způsobena domnělou nejednoznačností, nedokonalostí či dokonce poruchovostí systému, do něž se údaje zadávají, jak se žalobce domnívá.

5. Nesouhlasil ani s tvrzením žalobce, že způsob uvádění způsobilých výdajů v žádosti není nikde stanoven, poukázal k tomu na přílohu rozhodnutí o poskytnutí dotace, jíž jsou Pravidla pro žadatele a příjemce dotace z OPIC-zvláštní část, účinné ode dne 12. 1. 2017 (dále též „pokyny“) a citoval zejména z jejich kapitoly 7. Dle obecné části pokynů systém předpokládá, že nemusí být nárokovány veškeré výdaje z konkrétního dokladu, ale pouze jejich způsobilá výše. Žalovaný tak považoval za nepodložená tvrzení žalobce, že není možné v systému editovat výši způsobilých výdajů a že v době podání žádosti za první etapu se do žádosti zadávaly všechny výdaje, aby byly zřejmé výdaje za projekt, a až v pozdější době byly redukovány na základě dohody žalobce s projektovým manažerem API. Žalovaný tvrdil, že taková praxe nebyla poskytovatelem dotace uplatňována, což je zřejmé i z kapitoly 7 pokynů. K tvrzení žalobce, že mu není jasné, čeho se měl dopustit, resp. jakým způsobem pochybil, žalovaný poukázal na odůvodnění opatření ze dne 10. 8. 2022, zejména, že k překročení rozpočtu došlo v důsledku situace, kdy žalobce v žádosti za první etapu projektu neoprávněně čerpal výdaje přesahující schválenou rozpočtovou položku stavby.
6. Žalovaný nesouhlasil ani s tvrzením, že by opatření ze dne 10. 8. 2022 bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a měl za to, že je řádně odůvodněno. Zopakoval svou argumentaci, pro kterou má za to, že se jedná o nesrovnalost dle nařízení z roku 2013 a konstatoval, že mu není jasné, proč se žalobce jako příjemce dotace domnívá, že krácení je odůvodněno metodikou řízení projektu, neboť odkaz na tuto metodiku v opatření nepoužil. Krácení je v opatření odůvodněno skutečností, že příjemce dotace nárokoval k proplacení způsobilé výdaje, které přesahují rozpočet schválený v rozhodnutí o poskytnutí dotace. V opatření je použit odkaz na nařízení z roku 2013, které je základním právním rámcem pro poskytování dotací ze strukturálních fondů v letech 2014-2020, nikoli na metodický dokument.
7. K tvrzení o porušení zásady legitimního očekávání poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 8. 11. 2017, č. j. 10 Afs 86/2017-42, z něž citoval a uvedl, že se žalobce jako příjemce nemůže úspěšně dožadovat legitimního očekávání tam, kde se sám dopustil pochybení. Poučovací povinnosti učinil žalovaný za dost tím, že dal příjemci dotace k dispozici veškeré podmínky, které byl povinen dodržet a zároveň mu nesdělil, že mu může být v rozpočtu vyplacena dotace na výdaje přesahující schválený rozpočet projektu.

8. Uzavřel, že vzhledem k tomu, že žalobci již byla dne 15. 8. 2019 vyplacena částka dotace navržená k proplacení po krácení ve výši 1 937 224,32 Kč, nebude již nyní žalobci proplacena žádná část dotace.

II. Žaloba

9. V *prvním žalobním bodě* žalobce poukázal na obsah svých námitek a konstatoval, že se žalovaný téměř ke všem vyjádřil, jakkoli s tímto žalobce nesouhlasí, jak uvede dále. Podle žalobce však žalovaný zcela opominul zásadní námitku, v níž tvrdil, že v opatření chybí zákonné ustanovení, resp. ustanovení rozhodnutí o poskytnutí dotace či dotačních podmínek, které žalobce jako příjemce dotace porušil, tj. proč po správní orgán postupoval v rozporu s předchozím ujištěním projektového manažera API, na základě něhož mohl žalobce nabýt dojmu, že z jeho strany došlo ke splnění všech podmínek a povinností souvisejících s poskytnutím dotace. K tomu poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2022 č. j. 8 A 129/2019-81, který tuto okolnost ve svém rozsudku zdůraznil (dále též „zrušující rozsudek“). Žalobce k tomu doplnil, že na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace podal žádost o platbu za první etapu dne 26. 6. 2017 (dále též „první žádost“), přičemž se mu dostalo dne 3. 8. 2017 výslovného utvrzení manažera API, že je žádost v pořádku. Dále dne 20. 4. 2018 dostal od manažera API informaci, že má nárok na proplacení celé výše dotace dle rozhodnutí o poskytnutí dotace. Žádost o platbu za druhou etapu žalobce podával dne 18. 10. 2018 (dále též „druhá žádost“). Žalovaný se k těmto podstatným opakovaným utvrzením ze strany API vůči žalobci nevyjádřil, tedy se nevypořádal se všemi námitkami žalobce proti opatření, což způsobuje nepřezkoumatelnost žalovaného rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
10. Ve *druhém žalobním bodě* žalobce namítal nesprávné posouzení otázky, zda porušil své povinnosti v rámci procesu získání dotace. Nesouhlasil s argumentací žalovaného a tvrdil, že se porušení nedopustil, neboť v žádném případě nečerpal částku vyšší, než na jakou měl nárok dle rozhodnutí o poskytnutí dotace. Současně odmítl tvrzení žalovaného, že mělo jít o neoprávněné čerpání, ke kterému došlo omylem, neboť postupoval v souladu s požadavky žalovaného, resp. manažera API. Žalovaný relativizuje celkový průběh procesu získání dotace a jednání účastníků řízení a API, k tomu žalobce popsal způsob zadávání údajů do systému MS 2014+ (dále též „systém“). Podstatou a jádrem celého sporu je, zda měl žalobce do systému zadat způsobilé výdaje zmenšené na částku odpovídající položce v rozpočtu projektů anebo měl zadat celkové výdaje, byť přesahující částku položky v rozpočtu projektu s tím, že následně měl manažer API provést redukci těchto způsobilých výdajů na požadovanou částku odpovídající položce rozpočtu. Žalobce zvolil tuto druhou možnost na základě pokynu manažera API. K tomu žalobce dále uvedl, že je v rámci procesu žádosti o dotaci limitován, resp. usměrňován podmínkami dotace a požadavky ze strany žalovaného a manažera API, který s žalobcem komunikoval. Z povahy věci považoval za nemožné, aby polemizoval s jasnými pokyny manažera API a proces žádosti řídil dle vlastního uvážení. Zdůraznil, že v procesu žádosti o dotaci postupoval dle výslovných pokynů manažera API, od nichž nebylo možné se odchýlit. Pro úplnost dodal, že Agentura pro podnikání a inovace je „státní příspěvková organizace“ s celostátní působností podřízená Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR, která administruje dotační programy v rámci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (dále též „OP PIK 2014–2020“). Poukázal na čl. 3 odst. 3.1.2 Statutu API, dle kterého má zajišťovat kontakt s žadateli v rámci programu podpory ve své působnosti, poskytovat informace všem potenciálním žadatelům o podporu, dle odst. 3.1.3 má zabezpečovat formální kontrolu, věcnou kontrolu, kontrolu přijatelnosti

žádostí pro dotační programy ve své působnosti, a dle odst. 3.1.6 má kontrolovat žádosti o platby od příjemců dotací a u vybraného vzorku projektu provádět monitorovací návštěvy. Podle žalobce uvedenému API nedostává, když nejdříve požadovala po žalobci uvedení všech vynaložených výdajů, aniž by tyto výdaje následně redukovala a v této podobě zaslala dále žalovanému.

11. Žalobce rovněž odmítl tvrzení, že jako příjemce dotace chybně podal první žádost dříve, nežli se na cokoli poskytovatele dotace dotázal. Uvedl, že písemná diskuse o žádosti o platbu předem je nemožná, protože manažer API nemá možnost nahlédnout do rozpracované žádosti, systém mu to neumožňuje. Před podáním žádosti probíhala častá komunikace telefonicky s API i s pověřeným manažerem, což může svědecky doložit Ing. H. Zadávání údajů do systému hodnotil jako nejednoznačné z důvodů, které podrobně popsal. Dle žalobce žalovaný rovněž pochybil, když na uvedený nedostatek nepoukázal a nevrátil žádost zpět API k přepracování. Žalobce nesouhlasil s tím, že je za splnění všech podmínek a povinností s poskytnutím dotace zodpovědný výlučně on jako příjemce dotace. K tomu analogicky poukázal na § 579 odst. 1 občanského zákoníku a tvrdil, že v jeho případě by byl požadavek na odpovědnost žalobce za pochybení žalovaného, resp. API, v rozporu s principy dobré zprávy. Měl za to, že jednání žalovaného a API naplňuje znaky nesprávného úředního postupu. Ztotožnil se s tím, že je sám odpovědný za kvalitu doložených podkladů a splnění podmínek použití dotace. odmítl ale, že by měl nést odpovědnost za správnost formálního postupu doložení potřebných skutečností (způsobitelných výdajů), který stanoví žalovaný, resp. API. Pokyny ze strany API, resp. žalovaného nebyly pouze nezávazného či doporučujícího charakteru, ale jednalo se o jasné pokyny, bez jejichž splnění nemohlo dojít k přiznání, resp. vyplacení dotace. Správnost svého postupu, resp. využití druhé možnosti zadávání údajů do systému si žalobce následně ověřil přímo u API. Výsledkem tohoto ověření bylo jasné stanovisko API ze dne 19. 3. 2019, dle kterého jsou oba způsoby možné a nejsou v rozporu s žádnými pravidly. Odmítl tvrzení žalovaného, že se mělo jednat jen o jakousi snahu vyjít mu vstříc a vyřešit jeho pochybení, nepořádkoval podle pravidel a požadavků API. Nejednalo se o jednoduchý proces, neboť několikrát upravoval podklady dle požadavků manažera API. Poukázal na potvrzení ze strany manažera API ze dne 3. 8. 2017, dle kterého „*Žádost o platbu je nyní v pořádku a není potřeba dalších oprav*“. Dle žalobce tak žalovaný krátil dotaci v rozporu se zákonem, a to zejména § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel, neboť se žalobce žádného porušení tohoto ustanovení nedopustil.
12. Žalobce připomněl, že byl ze strany API opakovaně ujištěn, že pokud vrátil část vyplacené dotace, postupoval správně a že se jedná pouze o formální vadu systému, který tuto „vratku“ nedokáže zpracovat. Rovněž byl ujištěn o správnosti postupu, když u druhé žádosti požadoval celou nárokovanou částku. Poukázal na možnost svědeckých výpovědí osob, které ze strany API pro žalobce zajišťovaly dílčí úkoly, tyto tři svědky označil, a to včetně manažera API.
13. Dále žalobce podrobně popsal formulář systému a způsob práce s ním s tím, že žádost obsažená ve formuláři ze dne 26. 9. 2017 opět obsahuje nezkrácené způsobilé výdaje, a přitom byla schválena ze strany žalovaného „kontrolu schválil“ zde uvedeným pracovníkem dne 26. 9. 2017, vedoucím oddělení autorizace plateb. Ve všech formulářích, které žalobce citoval (ze dne 10. 8. 2017, 18. 8. 2017, 20. 9. 2017, 26. 9. 2017), je na kontrolních listech – část E zopakováno, že nedošlo k porušení žádných právních předpisů.
14. Ve *třetím žalobním bodě* žalobce namítal nesprávnou interpretaci ustanovení a použití nařízení z roku 2013, a to zejména pojmu „nesrovnalost“ dle čl. 2 bodu 36 s tím, že definici

nesrovnalosti dle nařízení z roku 2013 na něj nelze vztáhnout, neboť se žádného porušení unijního či vnitrostátního práva nedopustil. V rámci administrace žádosti o platbu nemohl postupovat jinak než dle pokynů manažera API. Pokud by se mělo jednat o nesrovnalost ve smyslu citovaného nařízení, pak tato nenastala na úrovni žalobce, ale na úrovni API, coby zprostředkujícího subjektu, resp. žalovaného, coby řídicího orgánu. Takovou nesrovnalost nelze klást žalobci k tíži. Postup žalovaného, který užití nařízení z roku 2013 a pojmu nesrovnalost začal uplatňovat až po vydání prvního opatření, kterým krátil dotaci, a to zřejmě na základě interních pokynů. Žalobce takový postup vnímá jako retroaktivní, neboť v době podání žádosti o podporu, vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace či podání žádosti o platbu tento postup žalovaný neaplikoval. Dle žalobce se žalovaný rovněž mohl dopustit nerovného zacházení s jednotlivými žadateli o dotace.

15. Ve *čtvrtém žalobním bodě* žalobce uplatnil námitku porušení základních zásad správního práva, a to zejména zásady legitimního očekávání, neboť splnil veškeré podmínky a požadavky právních předpisů, žalovaného a API. K tomu poukázal na rozsudek SDEU ze dne 25. 3. 2010 ve věci SVILUPO ITALIA BAZILICATA a judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věci č. j. 1 Afs 15/2012-38 a č. j. 10 Afs 86/2017, z níž citoval. Konstatoval, že judikaturou předjímaná ujištění výslovně obdržel. K tomu opětovně poukázal na e-mailovou komunikaci ze dne 20. 4. 2018, kde jej manažer API prosí o podání žádosti o změnu s maximální výší částky se započtením chybné výše dotace dle rozhodnutí o poskytnutí dotace a ujišťuje žalobce, aby neměl obavy o neproplacení nároku na dotaci v plné výši. Dále v tomto mailu obdržel od manažera API, resp. žalovaného potvrzení o tom, že je vše v souladu s právními předpisy a rozhodnutím o poskytnutí dotace. K tomu žalobce zdůraznil, že Dodatek č. 1 k rozhodnutí o poskytnutí dotace byl uzavřen před podáním první žádosti dne 31. 3. 2017, tím je vyloučeno tvrzení žalovaného, že k nesprávnému postupu při zpracování žádosti dospěl žalobce sám a že jej k tomu manažer neinstruoval.
16. Žalobce žádal, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření k žalobě

17. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný argumentoval obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Popsal průběh řízení a ve vztahu k prvnímu žalobnímu bodu citoval ze zrušujícího rozsudku a měl za to, že se řádně a úplně zabýval všemi námitkami žalobce. Popsal komunikaci mezi pracovníky API a žalobcem s tím, že tato je datována až po dni podání první žádosti a je vedena snahou žalovaného vyřešit vzniklou situaci. Připustil, že manažerka API informovala žalobce o tom, že je platba v pořádku. To se ale týkalo doložení faktur, jak vyplývá z mailové korespondence, kterou blíže popsal (e-maily ze dne 31. 7. 2017, 1. 8. 2017, 3. 8. 2017, 20. 4. 2018 a 19. 3. 2019). Poukázal na statut API a uvedl, že předmětem její činnosti je mimo jiné poskytování informací potenciálním žadatelům o podporu, tedy před podáním žádosti o podporu, a kontrola žádostí o platbu, nikoli odpovědnost za správnou výplatu způsobilých výdajů a poskytování závazných stanovisek a výkladů ke konkrétním projektům. K e-mailu ze dne 19. 3. 2019 uvedl, že se jednalo o obecné znění dotazu, proto se dostalo i obecné odpovědi, neboť není ani jasné, od koho obdržela pracovnice API údajnou odpověď. Takový e-mail tedy nemohl vyvolat legitimní očekávání žalobce, jeho účelem bylo zřejmě „potvrzení“ postupu, ke kterému již došlo. Dotaz byl položen zcela obecně a žalobce ho vztáhl ke svému projektu.
18. Žalobní námitku nepovažoval proto za důvodnou.

19. Ke druhému žalobnímu bodu konstatoval, že jádrem sporu nejsou pokyny manažera API, nýbrž problematika způsobilých výdajů projektu. Dále uváděl obdobně jako v odůvodnění svého rozhodnutí. Poukázal na rozhodnutí o poskytnutí dotace, podané žádosti a pokyny, které podrobně upravují postup podání žádosti o platbu. Pokud by tak žalobce činil, nedopustil by se neoprávněného čerpání dotace. Následná komunikace mezi API a žalobcem prokazuje, že se žalovaný snažil maximálně vyjít žalobci vstříc a hledal způsob, jak mu pomoci a jeho pochybení nepostihnout krácením. Narazil však na legislativní bariéru v podobě nařízení z roku 2013.
20. Nesouhlasil ani s výkladem žalobce stran pojmu nesrovnalost podle nařízení z roku 2013. Poukázal na článek 2 bod 36 tohoto nařízení a dále bod 64 s tím, že musel přistupovat k žalobci vyplacené podpoře jako k nesrovnalosti. Tím, že tato částka byla žalovanému vrácena, se stala v rámci projektu nedisponibilní dle čl. 143 odst. 4 citovaného nařízení, žalobci ji tak již nebylo možno znovu vyplatit. K tomu poukázal na rozsudek NSS č. j. 8 Afs 54/2022-39.
21. K námitce retroaktivního postupu konstatoval, že nařízení z roku 2013 je primárním zdrojem, přímo použitelným předpisem, který je povinen žalovaný použít.
22. K otázce nerovného zacházení se nemohl vyjádřit, neboť žalobce neupřesnil, jakého nerovného přístupu a ve vztahu k jakému příjemci se měl žalovaný dopustit. Odmítl, že by porušil zásadu legitimního očekávání. K tomu poukázal na judikaturu NSS a zdůraznil, že žalobce sám podal žádost o platbu v rozporu s rozhodnutím o poskytnutí dotace. Samotná skutečnost, že žalovaný přistoupil k vyplacení dotace bez dalšího neznamená, že příjemce dotace splnil všechny dotační podmínky. Žalovaný připustil, že se v praxi může stát, že nesoulad s dotačními podmínkami je zjištěn ex post, na což rozpočtová pravidla pamatují v § 14f a § 15, kdy právě v případě žalobce byl uplatněn postup podle § 14f rozpočtových pravidel.
23. K dodatku č. 1 rozhodnutí o poskytnutí dotace uvedl, že tímto byla sice z rozhodnutí o poskytnutí dotace odstraněna tabulka, obsahující rozdělení způsobilých výdajů do jednotlivých etap, nicméně celkové způsobilé výdaje projektu, včetně rozdělení, dodatek nezměnil.
24. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

25. Soud o věci jednal bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali. Soud neprovedl důkazy navržené žalobcem, neboť mu pro posouzení důvodnosti žalobních námitek postačoval obsah spisového materiálu, ze kterého soud při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí a postupu předcházejícímu jeho vydání vždy vychází.
26. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, který mi je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
27. Mezi účastníky nebyl sporný skutkový stav, sporný byl náhled na jeho posouzení, soud jej proto ověřil z obsahu spisového materiálu a přistoupil k vypořádání žalobních bodů.

28. Soud předně uvádí, že v nyní projednávané věci rozhoduje o přezkumu zákonnosti rozhodnutí žalovaného již podruhé, neboť předchozí opatření ministerstva (ze dne 28. 2. 2019, č. j. MPO 19834/19/61100/61150) a předchozí rozhodnutí žalovaného (ze dne 16. 7. 2019, č. j. MPO 24702/19/61100/01000) byla zrušena výše zmíněným rozsudkem zdejšího soudu ze dne 29. 3. 2022 č. j. 8 A 129/2019-81, z důvodů v rozsudku uvedených. V nyní projednávané věci je pak stěžejní bod 54, podle kterého *„Žalovaný se dále nevypořádal se všemi námitkami žalobce, pokud se nezabýval tím, z jakého důvodu správní orgán postupoval jinak (v rozporu) s předchozím ujištěním projektového manažera, na základě něhož mohl nabýt dojem, že z jeho strany došlo ke splnění všech podmínek a povinností souvisejících s poskytnutím dotace.“* Důvodem pro zrušení předchozího rozhodnutí žalovaného (i opatření) tak byl postup žalovaného v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), podle kterého *„V odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají.“* Žalovaný byl přitom dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil. Této povinnosti však žalovaný v tomto rozsahu nedostal.
29. Je tomu tak proto, že se žalovaný opětovně nevypořádal s námitkami žalobce, z jakého důvodu správní orgán postupoval jinak (v rozporu) s předchozím ujištěním projektového manažera API, na základě něhož žalobce mohl nabýt dojem, že z jeho strany došlo ke splnění všech podmínek a povinností souvisejících s poskytnutím dotace (*první žalobní bod*). S tím souvisí žalobní tvrzení o tom, že žalobce své povinnosti v rámci procesu získání dotace neporušil, neboť na základě pokynu manažera API zvolil druhou možnost zadání žádosti o způsobilé výdaje do systému a považoval požadavek na odpovědnost žalobce za pochybení žalovaného, resp. API, v rozporu s principy dobré zprávy, jednání žalovaného a API za naplňující znaky nesprávného úředního postupu, neboť jednal na základě pokynů ze strany API, resp. žalovaného, které nebyly pouze nezávazného či doporučujícího charakteru, ale jasnými pokyny, bez jejichž splnění nemohlo dojít k přiznání, resp. vyplacení dotace. K tomu žalobce poukazoval na konkrétní mailovou korespondenci mezi ním a zaměstnanci API a ujištění, kterého se mu ze strany žalovaného, resp. API dostávalo (*druhý žalobní bod*).
30. Uvedené pochybení žalovaného, který se přes závazný právní názor zrušujícího rozsudku opětovně konkrétně a podrobně nezabýval tím, z jakého důvodu postupoval jinak, resp. v rozporu s předchozím ujištěním projektového manažera API, souvisí i s hodnocením žalovaného o (ne)porušení zásady legitimního očekávání na straně žalobce, který poukazoval na to, že se mu dostalo ze strany žalovaného, resp. API, konkrétních ujištění prostřednictvím pokynů manažera API, které mohly vzbudit jeho legitimní očekávání, že je žádost v pořádku (*čtvrtý žalobní bod*). Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí se k tomu pouze podává obecné stanovisko žalovaného k obdobným námitkám žalobce, které uplatnil proti opatření v nyní projednávané věci. Zejména námitek žalobce, že nebyl žalovaným, resp. API upozorněn na žádné nedostatky, a tvrzení žalobce, že neporušil povinnosti dle § 14e odst. 1 rozpočtových pravidel ani se nedopustil jiného pochybení při podávání žádosti. Absence řádného odůvodnění, proč správní orgán postupoval jinak je přitom o to patrnější, že žalobce v námitkách proti opatření uvedl konkrétní důvody s poukazem na konkrétní komunikaci

s žalovaným, resp. manažerem API či jeho dalšími pracovníky, na „možnosti“ systému, do kterého byly žádosti o nárokové výdaje podávány, navrhoval důkazy (stanovisko API v dané věci), popisoval podrobně průběh celého procesu, vytkl jednotlivě data e-mailové korespondence s pracovníky API, upozorňoval na závěry zrušujícího rozsudku a domáhal se jejich naplnění. Žalobce rovněž zdůrazňoval, že se spoléhal na poučovací povinnost ze strany API, resp. poskytovatele dotace dle § 4 odst. 2 správního řádu proto, že mu byla poskytnuta konkrétní ujištění manažerem API, že je jeho žádost v pořádku. Žalobce tak tvrdil svá legitimní očekávání a žalovaný se měl konkrétními okolnostmi, vyplývajícími z e-mailové korespondence mezi žalobcem a API zabývat a učinit z nich skutkové závěry, které by mohly být přezkoumány k podané žalobě soudem. Obecné stanovisko v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (str. 4) k tvrzení žalobce, že byl projektovým manažerem API instruován k zadání veškerých výdajů za první etapu nepostačuje, neboť není podpořeno skutkovými zjištěními, zejména konkrétně datovanou e-mailovou korespondencí. Tvrzení žalobce a zjištění vyplývající z e-mailové korespondence měla být posouzena i ve vztahu k jednotlivým bodům Statutu API a porovnána s tvrzeními, která ve vztahu ke Statutu API, resp. ve vztahu k účelu existence API a konkrétnímu rozsahu „pomoci“ a „kontroly žádostí o platbu“ žalobce uplatnil. Uvedené žalovaný částečně (nikoli úplně) učinil až v písemném vyjádření k žalobě, které ovšem není součástí odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobce se tak proti takové argumentaci nemohl bránit žalobou a domáhat se jejího soudního přezkumu.

31. K tomu soud dodává, že i rozsah žalovaným provedeného posouzení vzájemné komunikace mezi pracovníky API a žalobcem tak, jak je pojednán ve vyjádření k žalobě, nepovažuje za úplný a vyčerpávající proto, aby bylo možné uzavřít, že byl skutkový stav zjištěn v souladu s jednou ze základních zásad správního řízení, který na řízení upravené rozpočtovými pravidly v tomto rozsahu dopadá (rozsudek NSS ze dne 7. 6. 2021 č. j. 1 Afs 370/2020-34), tedy, aby byl zjištěn skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu, který je nezbytný pro soulad se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami (§ 2 správního řádu).
32. Tím, že žalovaný takto nepostupoval a nezjistil skutkový stav, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, nemohl správně posoudit otázku, zda žalobce porušil své povinnosti v procesu získání dotace, jež předcházela jejímu (ne)oprávněnému krácení (*druhý žalobní bod*). Žalovaný se totiž nezabýval žalobcem tvrzeným pokynem manažera API, že postupoval při zadání celkových způsobilých výdajů do systému (druhá možnost) na základě pokynů manažera API, kdy nepřihlédl ani k logické argumentaci žalobce, vyplývající i z rozhodovací praxe správních orgánů o dotaci, že je žadatel o dotaci v rámci tohoto procesu limitován, resp. usměrňován samotnými podmínkami dotace, ale také požadavky jeho poskytovatele, v projednávané věci agentury, která pro poskytovatele v tomto rozsahu pracuje, tedy agentury API, jež se žalobcem komunikovala. Na nesnadné postavení žadatelů o dotaci poukázal ve svém aktuálním rozhodnutí i Ústavní soud (nález ze dne 18. 10. 2023 ve věci sp. zn. III.ÚS 1344/23 bod 36), jehož stanoviska lze z obecného hlediska nepochybně vztáhnout i k nyní projednávané věci žalobce.
33. Závěr žalovaného o tom, že žalobce porušil své povinnosti v rámci procesu získání dotace byl tak za daného skutkového stavu nezákonný, neboť pro něj neměl dostatečnou oporu. Ba naopak byl zpochybněn e-mailovou korespondencí žalobce s API, kterou se žalovaný konkrétně nezabýval a přistoupil bez dalšího k posouzení postupu žalobce jako nesrovnalosti dle nařízení z roku 2013 (*třetí žalobní bod*).

34. Z výše uvedených důvodů jsou neudržitelné, a proto nezákonné i závěry žalovaného při posouzení námitky (ne)porušení zásady legitimního očekávání žalobce, neboť bez toho, aby se žalovaný zabýval komunikací mezi žalobcem a agenturou žalovaného API nemohl bez dalšího uzavřít, že se žalobce sám dopustil pochybení a že mu nebyla poskytnuta konkrétní ujistění ze strany API, která v žalobci mohla vzbudit legitimní očekávání, že je jeho žádost (žádosti) v pořádku.
35. Soud proto shledal první, druhou a čtvrtou žalobní námitky důvodné a zapříčiněné nerespektováním právního názoru soudu ve zrušujícím rozsudku.
36. S ohledem na to se soud podrobněji nezabýval třetí žalobní námitkou, kterou žalobce brojil proti závěru žalovaného, že se v případě žalobce jednalo o nesrovnalost dle nařízení z roku 2013. Posouzení této žalobní námitky v podrobnostech totiž brání právě výše vytknutý nedostatek odůvodnění žalovaného rozhodnutí a bylo by tak předčasné.

V. Závěr a náklady řízení

37. Soud proto žalobou napadené rozhodnutí postupem podle ustanovení § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro procesní vadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu, který soud v nynějším zrušujícím rozsudku vyslovil (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a bude se (i) v souladu s předchozím právním názorem zrušujícího rozsudku zabývat důvody, proč správní orgán postupoval jinak (v rozporu) s předchozím ujistěním projektového manažera API, na jehož základě mohl žalobce nabýt dojmu, že z jeho strany došlo ke splnění všech podmínek a povinností souvisejících s poskytnutím dotace. Přitom žalovaný podrobně a úplně pojedná o veškeré e-mailové korespondenci mezi žalobcem a API (nejen manažerem, ale i dalšími pracovníky API), zváží provedení žalobcem navržených důkazů, včetně těch, které žalobce uplatnil v žalobě, a svá zjištění a z toho učiněné závěry pečlivě odůvodní. Zohlední i závěry vyplývající ze shora citovaného nálezu Ústavního soudu, který, byť ve skutkově jiné věci, obecně vymezil pravidla pro správní uvážení správního orgánu podle ustanovení § 14e rozpočtových pravidel a vyjádřil se i k zásadě legitimního očekávání. Soud si je vědom skutkových odlišností věci v řízení před Ústavním soudem, jak již ale výše uvedl, má však za to, že v obecných rysech lze stanovisko pléna Ústavního soudu užít i v nyní projednávané věci.
38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci plně procesně úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů v řízení, které jsou v tomto přídě tvořeny náklady za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. listopadu 2023

JUDr. Ivanka Havlíková, v. r.
předsedkyně senátu